

KANNANOTTO

10.12.2012

Sosiaali- ja terveysalan tutkintotoimikunta / Opetushallitus

TEHYN KANNANOTTO SOSIAALI- JA TERVEYSALAN TUTKINTOTOIMIKUNNAN ESITYKSEEN SOSIAALI- JA TERVEYSALAN PERUSTUTKINNON PERUSTEIDEN MUUTTAMISESTA

Sosiaali- ja terveysalan tutkintotoimikunta on tehnyt Opetushallitukselle 29.11.2012 päivätyyn muutosesityksen sosiaali- ja terveysalan ammatillisen perustutkinnon perusteisiin aiemmin osoitetun osaamisen tunnustamiseksi. Tutkintotoimikunta on pyytänyt esityksestä kannanottoja näyttötutkintojärjestelmän kolmikannan eri osapuolilta. Tehy pitää erittäin hyvänä sitä, että tutkintotoimikunta on jäsentensä edustaman kolmikannan lisäksi laajentanut jo esitysvaiheessa mahdollisuutta kannanottojen esittämiseen.

Näyttötutkintojärjestelmä on alun perin kehitetty edistämään aikuisten mahdollisuuksia aiemmin hankitun ja osoitetun osaamisen hyödyntämiseksi työelämän muutostilanteissa ja yleisemminkin ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestelmässä. Vajaan kahdenkymmenen vuoden aikana näyttötutkintojärjestelmä on kasvanut sellaisiin mittoihin, että niitä ei osattu järjestelmän alkuvaiheessa ennakoida. Ammatillinen aikuiskoulutus on entisestään lisääntymässä ja siihen liittyvien säädösten ja määräysten tulee edetä kasvavien volyymien mukaisesti.

Koulutus- ja tutkintojärjestelmän lisäksi sosiaali- ja terveysalan palvelurakenteessa on tapahtunut ja edelleen tapahtuu suuria muutoksia. Tämä tosiasia tulee pitää kirkaasti mielessä, kun valmistellaan muutoksia ammatillisen koulutuksen säädöksiin. Työelämälle on jo siirtynyt huomattava koulutuksellinen tehtävä ammattitaitoa syventävien harjoittelujaksojen, työssä oppimisen, ammattiosaamisen näyttöjen sekä näyttötutkintojen tutkintotilaisuuksien muodossa. Tämä on tapahtunut samanaikaisesti sosiaali- ja terveysalan toimintaan kohdistuvien kasvavien haasteiden kanssa.

Sosiaali- ja terveysalan tutkintotoimikunnan tekemässä esityksessä on perustellusti pyritty purkamaan moninkertaista kuormitusta työelämältä sekä koulutusorganisaatioilta. Tehy ei näe millään tavalla mahdollisena jatkaa nykyisten tutkinnon perusteiden edellyttämää toistuvaa kolmikanta-arviointia. Kolmikantaisen arvioijaryhmän resurssit, niin ajalliset kuin asiantuntijuuteenkin liittyvät tulee todella kohdentaa tutkinnon suorittajien ammattitaidon ja sen ajantasaisuuden arviointiin. Niitä ei ole varaa hukata muodollisuuksiin, kuten nykyisessä osaamisen tunnustamisesitysten edellyttämässä kolmikantaisessa

arvioinnissa on tehty. Jos tutkinnon suorittajalla on olemassa ajantasainen ja ao. tutkintotoimikunnan antama todistus sellaisesta tutkinnon osasta, joka aidosti täydentää sosiaali- ja terveysalan osaamista, sen tulee riittää.

- Tehy on täysin samaa mieltä tutkintotoimikunnan esityksestä osaamisen tunnustamisesitysten käytäntöjen osalta.

Sosiaali- ja terveysalan tutkintotoimikunta on tuonut esityksessään esille myös osaamisen tunnustamiseen liittyviä epäkohtia mm. täysin eri koulutusaloilla suoritettujen tutkinnon osien sekä aiemman koulutusjärjestelmän mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiksi valmistuneiden tilanteessa. Tästä asiasta Tehy on kantanut huolta jo vuosien ajan ja tuonut näitä epäkohtia opetushallinnon viranomaisten tietoon keskusteluissa sekä kirjallisesti. Alan kolme keskeistä työntekijäjärjestöä: JHL, SuPer ja Tehy jättivät kahden tutkintotoimikunnan kanssa yhteisen kirjelmän Oletushallitukselle joulukuussa 2011. Nyt on todellakin aika ryhtyä pikaisiin toimiin näiden epäkohtien korjaamiseksi.

- Tehy pitää välttämättömänä tehdä sosiaali- ja terveysalan tutkintotoimikunnan esityksen mukaiset muutokset tutkinnon perusteisiin tunnustettavaksi mahdollisen osaamisen kohtiin. Myös osaamisen tunnustamisen osana tutkinnon suorittamista, henkilökohtaistamisen kautta tulee tuottaa todellista osaamista lähihoitajan tehtäviin.

Yhteenvetona Tehy toteaa, että sosiaali- ja terveysalan tutkintotoimikunnan tekemät esitykset ovat kokonaisuudessaan alan työelämän, hoidon laadun ja potilasturvallisuuden kannalta puollettavia – lähes välttämättömiä. Alan koulutuksen tulee kehittyä yhdessä alan ammatillisen toiminnan kanssa, jotta voidaan puhua työelämälähtöisyydestä ammatillisessa koulutuksessa ja ammatillisessa aikuiskoulutuksessa.

Helsingissä 10.12.2012

Jaana Laitinen-Pesola
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
Johtaja
Tehy ry

Lisätietoja
Marja-Kaarina Koskinen
Tutkimuspäällikkö
Tehy ry
puh. 040-551 0771